

Procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Szkole Podstawowej w Nadrózu.

Sytuacja kryzysowa jest to zbieg zdarzeń, okoliczności i zachowań, które zakłócają normalny tryb funkcjonowania społeczności, jednostki. Zdarzenia te występują nagle i nieoczekiwanie.

Skuteczność działania w kryzysie zależna jest od klarownego podziału obowiązków między pracownikami szkoły. W związku z tym szkoła powołuje Szkolny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Za kontakty z mediami jest odpowiedzialny dyrektor szkoły.

W skład Szkolnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego wchodzi:

1. dyrektor, 2 nauczyciele i pracownik obsługi:

- zatwierdza procedury,
- określa zadania poszczególnych osób w sytuacji kryzysowej
- monitoruje przygotowanie szkoły do sytuacji kryzysowej

2. koordynator do spraw bezpieczeństwa:

- współpracuje z dyrektorem w sytuacji kryzysu
- koordynuje działania interwencyjne wraz z dyrektorem

3. wychowawca/nauczyciel zaangażowany bezpośrednio w sytuację kryzysową

- powiadamia uczniów w klasie i podejmuje temat w dyskusji
- niezwłocznie identyfikuje uczniów potrzebujących porady, pomocy i zawiadamia o tym psychologa, pedagoga lub specjalistę wspierającego szkołę;
- eskortuje uczniów szczególnie pobudzonych, roztrzęsionych do miejsca udzielania pomocy;
- monitoruje stan uczniów w okresie późniejszym;
- towarzyszy uczniom rannym, chorym;
- angażuje zespół klasowy w konstruktywne lub pożądane formy aktywności (w zależności od rodzaju zdarzenia);
- zmniejsza dolegliwość skutków, w okresie po zdarzeniu;

pedagog / psycholog:

- koordynuje działania związane z pomocą psychologiczną, w tym zgłasza

zapotrzebowanie wsparcia w tym zakresie;

- pozostaje w stałym kontakcie z wychowawcami;
- kontaktuje się z sąsiednimi szkołami w sprawie ew. wsparcia w opiece nad uczniami;
- prowadzi ewidencję uczniów, którym należy udzielać pomocy;
- informuje rodziców / opiekunów prawnych o konieczności udzielania pomocy i zachęca do kontynuowania stosownych form pomocy poza szkołą;
- pomaga rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe;
- pomaga pozostałemu personelowi szkoły w radzeniu sobie z własnymi reakcjami na zdarzenie kryzysowe;

Nauczyciele wychowawcy

- udziela pierwszej pomocy przed medyczną;
- zgłaszają potrzeby pomocy medycznej (wg oceny zagrożenia życia, zdrowia);
- aranżują osoby towarzyszące uczniom odwożonym do szpitali;
- udzielają uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, jakie niesie ze sobą incydent;
- przekazują lekarzom kluczowe informacje o sytuacji, poszkodowanych;

ZADANIA ZESPOŁÓW KRYZYSOWYCH

- Opracowanie i upowszechnianie na terenie szkoły procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.
- Określenie zadań dla poszczególnych członków zespołu podejmujących interwencję w placówce i środowisku.
- Stworzenie szczegółowej bazy danych o instytucjach wspierających szkołę/placówkę w sytuacji kryzysowej (nazwa, adres, telefon instytucji).
- Podejmowanie działań interwencyjnych i mediacyjnych w sytuacjach kryzysowych.
- Opracowanie i koordynacja realizacji planu naprawczego podjętego w związku z zaistniałą sytuacją.
- Dokumentowanie prowadzonych działań.

Ogólna procedura interwencyjna na wypadek zdarzeń kryzysowych w szkole.

Celem procedury jest uporządkowanie działań i sprawdzenie, czy wszystkie niezbędne czynności zostały wykonane.

1. OSZACUJ ZDARZENIE

- a. ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia;
- b. pozyskaj kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło);

2. WEZWIJ POMOC

- a. zadzwoń na policję (997, 112), straż pożarną (998, 112), pogotowie ratunkowe (999, 112),
- b. rozpocznij realizację szkolnych procedur postępowania w sytuacji kryzysowej (w zależności od rodzaju zdarzenia);
- c. wezwij Szkolny Zespół Kryzysowy;
- d. w uzasadnionych sytuacjach - wezwij placówkę wsparcia

3. CHROŃ, ZAWIADAMIAJ

- a. zawiadom przez ogłoszenie / radiowęzeł / (lub w inny dostępny sposób) personel szkoły;
- b. chroń (odizoluj) wszystkich, którzy byli narażeni na niebezpieczeństwo;
- c. podejmij działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi;

4. ZABEZPIECZ BUDYNEK, TEREN I KIERUJ (w zależności od rodzaju zdarzenia)

- a. upewnij się, że wszyscy pozostali uczniowie (personel) są bezpieczni;
- b. bądź w kontakcie z personelem szkoły, aby monitorować sytuację;
- c. łagodnie kieruj uczestnikami zdarzeń;

5. CZEKAJ NA SŁUŻBY INTERWENIUJĄCE

- a. zbierz świadków, poszkodowanych w zdarzeniu jeśli to możliwe;
- b. idź do miejsca, z którego można zarządzać akcją i czekaj na wezwaną służbę;
- c. zbierz kluczowe informacje niezbędne do dalszych działań;

6. USTABILIZUJ ELEMENTY SKŁADAJĄCE SIĘ NA SYTUACJE. KIERUJĄC SIĘ BEZPIECZEŃSTWEM

- a. zapewnij udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym (zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom);
- b. sprawdź obecność uczniów i personelu;
- c. zawiadom rodziców/opiekunów prawnych;
- d. zabezpiecz miejsce zdarzeń, ślady

7. WSPÓŁPRACUJ Z POLICJĄ LUB ODPOWIEDNIMI SŁUŻBAMI W ROZWIĄZANIU PROBLEMU

- a. pozostań w miejscu zarządzania, wspieraj służby interweniujące;
- b. dostarczaj informacji, w tym specyficznych, dotyczących zdarzenia, szkoły;
- c. kieruj współpracą personelu ze służbami;

8. ZAWIADOM, GDY SYTUACJA ZOSTANIE USTABILIZOWANA

- a. powiadom rodziców/opiekunów prawnych;
- b. współpracuj z służbami w działaniach po zdarzeniu;
- c. powiadom, uspokój personel;

9. ZAINICJUJ DZIAŁANIA NAPRAWCZE

- a. powiadom organ nadzoru;
- b. zrób odprawę personelu;
- c. poproś o pomoc instytucje wsparcia specjalistycznego
- d. zaplanuj wznowienia rutynowych działań szkoły.

Szczegółowe procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Szkole Podstawowej w Nadrózu

W oparciu o diagnozę środowiska szkolnego opracowano mapę sytuacji kryzysowych, mogących zdarzyć się w szkole.

- I.** Postępowanie w przypadku przyścia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu lub narkotyków lub ich spożywania na terenie szkoły.
- II.** Postępowanie gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły narkotyki lub substancję przypominającą go wyglądem.
- III.** Postępowanie w sytuacji, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyki.
- IV.** Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych.
- V.** Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną.
- VI.** Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły.
- VII.** Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia.
- VIII.** Procedura postępowania wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenia zajęć.
- IX.** Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.
- X.** Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.
- XI.** W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły zauważy, że uczeń pali papierosy.
- XII.** Postępowanie wychowawcy w przypadku stwierdzenia wagarów ucznia.
- XIII.** Postępowanie nauczycieli w sytuacji zagrożenia incydem bombowym, terrorystycznym.
- XIV.** Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły.
- XV.** Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń ma myśli samobójcze bądź samo okalecza się.
- XVI.** Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.
- XVII.** Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.
- XVIII.** Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów.
- XIX.** Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.
- XX.** Procedura postępowania w przypadku fałszerstwa w szkole.
- XXI.** Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły
- XXII.** Procedura postępowania w sytuacji, kiedy zachodzi podejrzenie o stosowaniu przemocy wobec dziecka i kiedy rodzina ucznia jest niewydolna wychowawczo.

I. Postępowanie w przypadku przyścia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu lub narkotyków lub ich spożywania na terenie szkoły.

31. Odizolowanie ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa, niepozostawianie go samego; stworzenie warunków, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie i jednocześnie zapewnienie bezpieczeństwa uczniom danej klasy.
32. Wezwanie wychowawcy klasy lub innego pracownika szkoły, zawiadomienie Dyrektora szkoły.
33. W razie złego samopoczucia lub zagrożenia zdrowia ucznia wezwanie pielęgniarki szkolnej lub lekarza w celu określenia stanu jego zdrowia, jeśli to konieczne – udzielenie pierwszej pomocy medycznej.
34. Zawiadomienie o fakcie rodziców/opiekunów prawnych, i zobowiązanie ich do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły:
35. W przypadku stawienia się rodziców lub opiekunów przejmują oni opiekę nad uczniem,
36. W przypadku odmowy współpracy ze strony rodziców/prawnych opiekunów lub trudności ze skontaktowaniem się z nimi należy powiadomić patrol szkolny, a o dalszych procedurach decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia,
37. W razie potrzeby wychowawca lub inny pracownik szkoły może zawiadomić patrol szkolny, policję lub inny właściwy organ.
38. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości ucznia Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców bądź opiekunów i sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

II. Postępowanie gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły narkotyki lub substancję przypominającą go wyglądem.

39. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji.
40. Nauczyciel próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
41. Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu Dyrektora szkoły.
42. Dyrektor szkoły wzywa Policję.
43. Po przyjeździe Policji Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące zdarzenia.

III. Postępowanie w sytuacji, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyki.

44. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog/psycholog, dyrektor) ma prawo zażądać, żeby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz własnej

kieszeni. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia (jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji).

45. O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora szkoły.
46. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego przybycia do szkoły.
47. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji ani okazać zawartości teczki, szkoła wzywa patrol szkolny, który przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy (jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po jej odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją patrolowi szkolnemu).
48. Zgodnie z przepisami ustawy o narkomanii – w Polsce karalne jest:
 - posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
 - wprowadzanie do obrotu środków odurzających, dostarczanie środków odurzających innej osobie, ułatwianie, nakłanianie lub umożliwianie ich użycia, wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych powyżej zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełnił uczeń po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – KPK.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać Policję

IV. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych.

51. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
52. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy, dyżurnego ucznia lub innego nauczyciela zawiadamia pedagoga / psychologa / dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
53. W przypadku, gdy nie ma możliwości pomocy ze strony innego n-la, pracownik szkoły zawołany przez ucznia wzywa telefonicznie rodzica.
54. Zabranie ucznia z lekcji przez innego pracownika pedagogicznego lub pielęgniarkę. Zaprowadzenie do gabinetu pedagoga lub psychologa szkolnego. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy. Do momentu przybycia drugiej osoby nauczyciel jest obowiązany obserwować wszystkich podopiecznych.
55. W sytuacji koniecznej nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia metodą holdingu z wyłączeniem osób z nadwrażliwością dotyku. Wtedy tworzy wokół bezpieczną przestrzeń.
56. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabranii go z lekcji.

57. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (grożenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) Pogotowia Ratunkowego.
58. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez wychowawcę/ pedagoga/ psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka. Spisanie protokołu.
59. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami Szkoła kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego.

V. Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy).

60. Rozmowa nauczyciela z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania.
61. Wpisanie uwagi do dziennika, dzienniczka.
62. Powiadomienie wychowawcy.
63. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu używa wulgaryzmów, przeprowadzona zostaje rozmowa z dyrektorem i pedagogiem w obecności rodziców.
64. W przypadku braku poprawy i wyczerpania przez szkołę możliwych środków oddziaływań, uczeń otrzymuje naganę dyrektora.
65. Wniosek do Sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.

VI. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły.

65. Rozmowa dyscyplinująca z uczniem na temat niewłaściwego zachowania.
66. W przypadku, gdy uczeń obraził nauczyciela lub pracownika szkoły w obecności osób trzecich powinien przeprosić tę osobę w obecności świadków zdarzenia.
67. Jeśli uczeń przeprosi i obieca poprawę- nauczyciel informuje wychowawcę i rodziców o incydencie i sporządza notatkę służbową.
68. W przypadku, gdy uczeń wykazuje bierną postawę lub w dalszym ciągu obraża nauczyciela, rodzice wezwani są do szkoły.
69. Jeśli sytuacja, kiedy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły powtarza się, o zaistniałym fakcie powiadamiany zostaje Sąd Rodzinny.

Można też złożyć zawiadomienie o popełnieniu czynu karalnego przez ucznia.

Zgodnie z art. 63 ust.1 KN, nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych

korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w Kodeksie Karnym.

Osoba obrażana ma prawo wnieść pozew z powództwa cywilnego.

VII. Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia.

70. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiada rodziców lub opiekunów oraz pedagoga szkolnego.
- W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) wychowawca powiadamia Policję.

VIII. Procedura postępowania wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji.

1. Upomnieć ucznia, który uniemożliwia prowadzenie zajęć.
2. Uspokoić sytuację w klasie i kontynuować zajęcia, a po nich powiadomić o zajściu wychowawcę klasy.
3. W przypadku powtarzających się zachowań, wychowawca powiadamia rodziców ucznia i wymierza karę zgodną z przyjętym systemem kar.
4. W przypadku braku reakcji na upomnienia nauczyciela wezwać, poprzez przewodniczącego klasy lub innego ucznia, wychowawcę klasy, dyrektora lub wicedyrektora szkoły celem odizolowania ucznia od zespołu klasowego.
5. W przypadku powtarzających się zachowań uniemożliwiających prowadzenie lekcji, wychowawca inicjuje spotkanie zespołu wychowawczego celem wspólnego rozwiązania problemu. W spotkaniu uczestniczą rodzice sprawcy problem

IX. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

X. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

XI. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły zauważy, że uczeń pali papierosy.

1. Przekazuje informację wychowawcy klasy lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca (pedagog szkolny) wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez ucznia.
3. Wychowawca (pedagog szkolny) przeprowadza z uczniem i jego rodzicami rozmowę dotyczącą przyczyn i konsekwencji palenia papierosów.
4. Efektem rozmowy powinno być zawarcie umowy naprawczej, w której uczeń zobowiązuje się do niepalenia papierosów, rodzice zaś do - do szczególnej kontroli dziecka.
5. W przypadku ponownego palenia papierosów decyzją dyrektora szkoły, uczeń ponosi konsekwencje zgodnie zapisami statutu szkoły (np. zakaz udziału w wycieczce, dyskotecie).

XII. Postępowanie wychowawcy w przypadku stwierdzenia wagarów ucznia.

1. W przypadku powtarzających się pojedynczych nieobecności ucznia na lekcjach lub w trzecim dniu ciągłej nieobecności ucznia w szkole wychowawca jest zobowiązany do niezwłocznego kontaktu z rodzicami ucznia i powiadomienia ich o zaistniałej sytuacji.
2. Rozmowa interwencyjna z rodzicami w celu:
 - ustalenie przyczyn wagarów,
 - uświadomienie wagi problemu i wynikających z niego zagrożeń,
 - zapoznanie rodzica i ucznia z procedurami postępowania szkoły wobec ucznia wagarującego,
 - ustalenie reguł współpracy wychowawca - rodzic - uczeń.
3. W przypadku jakiegokolwiek kolejnej nieuzasadnionej nieobecności ucznia na lekcjach wychowawca ponownie wzywa rodziców i w obecności pedagoga, psychologa zostaje podpisany trójstronny Kontrakt (R - N - U, w którym każda ze stron zobowiązuje się do przestrzegania określonych ustaleń i zaleceń).

4. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach i konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne), rodzic otrzymuje przesłane listem poleconym upomnienie dyrektora szkoły zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczeniem terminu oraz informację, że niespełnienie tego obowiązku jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym.

5. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest właściwa gmina. Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego jest grzywna, która może być nakładana kilkakrotnie, jednakże grzywny nie mogą przekroczyć łącznie sumy 10 000 zł (art. 121 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji- zmiana opublikowana w Dz. U. z 1996 r. nr 146, poz. 680).

6. W uzasadnionych przypadkach (zagrożenie demoralizacją) szkoła przekazuje sprawę ucznia do Sądu (Wydział Rodzinny i Nieletnich).

XIII. Postępowanie nauczycieli w sytuacji zagrożenia incydem bombowym, terrorystycznym.

1. Nauczyciel, który przyjął zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawnił

przedmiot niewiadomego pochodzenia, co, do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić

zagrożenie dla osób i mienia, zgłasza ten fakt:

- dyrektorowi szkoły,
- dyrektor szkoły powiadamia Policję.

2. Zawiadamiając Policję należy podać następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródła informacji o zagrożeniu,
- treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, nr telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia,
- adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej,
- opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

3. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

- do czasu przybycia Policji akcją ewakuacyjną kieruje dyrektor szkoły lub wyznaczona przez **niego osoba**.
- na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze (pogotowie ratunkowe - 999, straż pożarną - 998, pogotowie: energetyczne - 991, wodnokanalizacyjne, gazowe),
- po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów,
- podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora i osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo,
- po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie

- opuścić zagrożony rejon,
- ewakuacja przebiega zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obowiązującą w szkole.

XIV. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły.

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia najlepiej od osób najbliższych np. rodziców.
2. Poinformowanie o zdarzeniu Dyrektora Szkoły.
3. Zawiadomienie przez Dyrektora Szkoły organu prowadzącego i nadzorującego szkołę.
4. Zebranie zespołu kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań:
 - zdiagnozowanie sytuacji
 - podjęcie działań interwencyjnych
 - podjęcie współpracy międzyinstytucjonalnej.
5. Rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawców, a w razie potrzeby w obecności psychologa, pedagoga szkolnego.
6. Zwołanie Rady Pedagogicznej i poinformowanie nauczycieli o zaistniałej sytuacji.
7. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej,
 - realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
8. Otoczenie opieką psychologa / pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo, a jeżeli zaistnieje taka konieczność to również klasę.

XV. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń ma myśli samobójcze bądź samo okalecza się, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego bądź psychologa i dyrektora szkoły.
3. Pedagog/psycholog bądź dyrektor przeprowadza z uczniem rozmowę.
4. Po rozmowie z uczniem należy podjąć następujące działania:
 - wezwać rodziców/opiekunów,
 - poinformować rodziców o zaistniałej sytuacji.
5. Wychowawca ściśle współpracuje z psychologiem i pedagogiem szkoły.
6. Dyrektor szkoły może poinformować Radę Pedagogiczną o zaistniałej sytuacji, jeżeli będzie miało to wpływ na bezpieczeństwo ucznia w szkole.

7. Pedagog lub psycholog szkolny zobowiązuje rodziców do pisemnego oświadczenia

deklarującego skontaktowanie się ze specjalistą w celu udzielenia dalszej pomocy dziecku (uczniowi).

Istnieją regulacje prawne, które mogą być pomocne w sytuacji kiedy było stwierdzone duże ryzyko próby samobójczej lub samookaleczania się przez ucznia, a rodzice/ opiekunowie prawni nie wyrażają zgody, nie widzą potrzeby konsultacji psychiatrycznej.

Ważne: Art. 21 Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994r. (DzU 1994 nr 11, poz. 535)- osoba, której zachowanie wskazuje na to, że z powodu zaburzeń psychicznych może zagrażać bezpośrednio własnemu życiu, albo zdrowiu albo życiu i zdrowiu innych osób, bądź nie jest zdolna do zaspokajania własnych potrzeb życiowych, może być poddana badaniu psychiatrycznemu również bez jej zgody, a osoba małoletnia lub ubezwłasnowolniona- także bez zgody przedstawiciela ustawowego.

Komunikat do dyspozytorni pogotowia ratunkowego powinien brzmieć:

Stwierdziliśmy bezpośrednio zagrożenie życia naszego ucznia (podajemy imię i nazwisko) poprzez duże ryzyko podjęcia próby samobójczej. Dlatego konieczne jest przewiezienie go na konsultację psychiatryczną.

XVI. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.

1. Nie wolno pozostawiać ucznia samego.
2. Wezwać pielęgniarkę lub zaprowadzić ucznia do gabinetu pielęgniarki.
3. Powiadomić wychowawcę i dyrektora szkoły.
4. Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia.
5. Wezwać Pogotowie.
6. Dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę.
7. Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań:
 - zdiagnozowanie sytuacji,
 - podjęcie działań interwencyjnych,
 - podjęcie współpracy międzyinstytucjonalnej.
8. Zwołanie Rady Pedagogicznej i poinformowanie nauczycieli o zaistniałej sytuacji.
9. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodziny pomocy specjalistycznej,
 - realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem,
10. Rozmowy z młodzieżą.
11. Otoczenie opieką psychologa, pedagoga szkolnego ucznia usiłującego popełnić samobójstwo.

XVII . Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazane ich dyrektorowi szkoły.
2. Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły.
3. Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań.
4. Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej.
5. Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawców.
6. Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
7. Udzielanie wsparcia uczniom.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów.

34. Należy ustalić sprawcę.
35. Przeprowadzić rozmowę z ewentualnymi świadkami zdarzenia.
36. Powiadomić Policję.
37. Powiadomić rodziców sprawcy kradzieży oraz rodziców poszkodowanego.
38. W przypadku braku sprawcy powiadomić rodziców o możliwości dochodzenia roszczeń przy udziale Policji.

XIX. Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.

39. Przeprowadzić rozmowę ze wszystkimi świadkami zdarzenia.
40. Ustalić sprawcę lub sprawców.
41. Wychowawca wzywa rodziców i powiadamia ich o zdarzeniu i szkodzie.
42. Rodzic zobowiązuje się naprawić uszkodzone mienie lub pokryć koszty jego naprawy bądź wymiany.
43. W przypadku szkody materialnej o znacznej wartości dyrektor szkoły powiadamia Policję.

Jeżeli wartość szkody przekracza 250zł, to mamy do czynienia z art. 288 kk, poniżej 250zł z art. 124 kw.

XX. Falszerstwo. Sytuacje falszerstwa w szkole.

- dokonywanie wpisów do dziennika (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności), art. 270kk
- przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich, art.270kk

- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce, podpisy ocen lub uwag).

1. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:

- wychowawca klasy,
- nauczyciel przedmiotu,
- pedagog szkolny,
- zespół wychowawczy,
- dyrektor szkoły.

2. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

- powiadomienie rodziców ucznia,
- spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
- podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców,

W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję do Policji.

XXI. Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły.

Na terenie szkoły nie może przebywać osoba będąca pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek interweniowania w sytuacji, gdy na teren szkoły wejdzie osoba znajdująca się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji pracownik szkoły powinien:

1. Grzecznie, ale stanowczo wyprowadzić osobę będącą pod wpływem alkoholu lub innych środków poza teren szkoły.

2. W przypadku napotkania oporu zawiadomić Dyrektora szkoły

3. Dyrektor szkoły wzywa Policję.

Nie dopuszcza się przekazania dziecka pod opiekę osobie będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji należy:

1. Zawiadomić wychowawcę ucznia lub Dyrektora szkoły.

2. Wychowawca lub Dyrektor szkoły wzywa w trybie natychmiastowym drugiego rodzica lub opiekuna.

3. Jeżeli niemożliwe jest skontaktowanie się z rodzicem lub opiekunem Dyrektor szkoły wzywa Policję.

XXII. Procedura postępowania w sytuacji, kiedy zachodzi podejrzenie o stosowaniu przemocy wobec dziecka i kiedy rodzina ucznia jest niewydolna wychowawczo.

1. Jeżeli nauczyciel lub inny pracownik szkoły zauważy lub uczeń zgłosi mu urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, osoba przyjmująca zgłoszenie:

- niezwłocznie zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej,
- powiadamia wychowawcę, pedagoga/psychologa, dyrektora szkoły,
- wspólnie z wychowawcą, pedagogiem/psychologiem lub dyrektorem wysłuchuje relacji ucznia,
- uczniowi udziela niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną, jeśli wymaga tego sytuacja,
- powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach,
- powiadamia rodziców ucznia.

Powyższy tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela, że rodzice są pod wpływem alkoholu i nie mogą wykonywać czynności opiekuńczych wobec ucznia.

2. Gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka, podejrzenie zaniedbania), podejmowane są niezwłocznie działania:

- nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły,
- problem zostaje objęty pracą zespołu wychowawczego, w celu udzielenia pomocy dziecku,
- pedagog szkolny nawiązuje współpracę z OPS oraz informuje na piśmie o sprawie sąd rodzinny.